

کلینیکهای دامپزشکی و مراکز آرایش حیوانات خانگی در ایران

در ایران قبل از انقلاب بعثت عدم وجود قوانین مربوط به بهداشت سگ در ایران، مراکز دامپزشکی زیادی در سراسر کشور و بخصوص در تهران برای درمان، پانسیون و یا آرایش حیوانات خانگی موجود نبود و تنها در مراکز معدودی از قبیل انجمن حمایت حیوانات، انستیتو پاستور، دانشکده دامپزشکی، و یا معدود کلینیک خصوصی حیوانات خانگی، امور درمانی، نگهداری و آرایشی حیوانات خانگی انجام میگرفت. بنظر میاید اولین کلینیک درمانی حیوانات خانگی و بخصوص سگها در ایران مربوط به جمعیت ملی حمایت حیوانات ایران (واقع در خیابان نادرشاه - تهران) باشد که در سال ۱۳۳۴ تاسیس یافت.

این جمعیت در سال ۱۳۴۵ دارای درمانگاههای ویژه ای بود که حیوانات مختلف در آنجا تحت معاینه و معالجه قرار میگرفتند. در این درمانگاه، همچون دیگر کشورهای غربی، به حیات سگهای پیر و مریض که کسی برای دریافتشان مراجعه نمی نمود، به طریقه انسانی پایان داده میشد. این مرکز شامل قسمتهای مختلف نگهداری سگ و گربه های ولگرد (تا پیدا شدن صاحبانی برای آنها) و نیز پانسیون حیواناتی که صاحبانشان به مسافرت میرفتند، نیز بود.

در سال ۱۳۵۱ این انجمن دارای دو بیمارستان و مرکز درمانی مجهز برای نگهداری سگها، یکی در تهران و یکی در کرج بود و در دی ماه ۱۳۵۵ اعلام گردید که قرار است بزودی دومین بیمارستان بزرگ حیوانات این انجمن در تهران نیز افتتاح شود که از سرنوشت آن تا زمان بروز انقلاب سال ۱۳۵۷ اطلاعی در دست نیست. در این مراکز سگهای ولگرد را جمع آوری کرده، آنها را که از نوع تقریباً اصیل و مورد علاقه مردم برای نگهداری بودند در تهران میگذاشتند و بقیه را به کرج میفرستادند. بگفته احمد ریاحی قائم مقام عامل انجمن حمایت حیوانات، در این مراکز حتی سگهای بیمار را از بین نمی بردند و آنها را معالجه میکردند. در این مراکز گربه و نیز کبوتر هم نگهداری میشد و انجمن حمایت از حیوانات جهت جلوگیری از تکثیر حیوانات بی سرپرست، سگها و گربه های ولگرد را نیز عقیم میکرد.

هفته نامه سپیدوسپاه در رابطه با اولین مرکز خصوصی درمانی حیوانات خانگی گزارش جالبی داشت از اولین کلینیک مجهزی که در تهران افتتاح شده بود. این کلینیک در مهرماه ۱۳۴۷ افتتاح گردید و گفته شد که برای اولین بار در ایران حیوانات خانگی هم صاحب سالن آرایش و زیبایی و سلامتی شدند. بر سر ویتترین "پت کلینیک" ایران که در خیابان تخت طاووس تهران قرار داشت تابلو بزرگی نصب شده بود که در کنار آن به انگلیسی جمله "کلینیک و سالن آرایش و زیبایی حیوانات" بچشم میخورد. در این محل کلیه نیازمندیهای حیوانات اهلی شامل سگ، گربه، خرگوش، اسب و دیگر حیوانات خانگی هم از لحاظ دامپزشکی و هم از لحاظ زیبایی برآورده میگردد. بانیان این مرکز شامل دکتر ابوترابیان، شاپور تقی زادگان و سهراب صناعی بودند که پس از گذراندن تحصیلات تخصصی خود در اروپا و آمریکا، با درک نیاز کمبود چنین مرکز خدماتی در ایران، این مرکز استثنائی را مشابه با کشورهای غربی و در جهت هموطنان خود در ایران افتتاح نمودند.

این مرکز از دو بخش کلینیک دامپزشکی و سالن آرایش تشکیل میگردد. بطور مثال برای هر سگ دو تا سه ساعت وقت رزرو میگردد و حیوان ابتدا تحت معاینات پزشکی قرار میگرفت و انواع واکسن های لازم به او زده میشد، و پس از معاینات کامل طبی از قبیل قلب، چشم، گوش، دندانها و... به حمام مخصوص برده میشد و سپس تحت آرایش قرار میگرفت. در این محل البته عملهای جراحی مختلف از قبیل بریدن دم و گوش (بعضی از نژادها)، سزارین (با بیهوشی تمام)، اخته و یا عقیم کردن آنها و حتی درمان سرطان و امراض انگلی و بخصوص واکسناسیون ضد هاری انجام میگرفت.

در بخش آرایش ابتدا حیوان با شامپوئی مخصوص شسته میشد، بعد زیر سشوار قرار گرفته و سپس نوبت به برس زدن و رسیدگی به ناخنهای او میرسید. نرخ آرایش يك سگ معمولاً بین ۵۰ تا ۸۰ تومان بود. در بخش زیبایی همچنین انواع لوازم مورد نیاز حیوانات شامل وسایل و داروهای بهداشتی و نظافت و نیز لباسهای مخصوص آنها بفروش میرسید.

در مدت معاینات و آرایش، مشتریان دیگر میتوانند در اطاق انتظار که شامل قفسهای متعددی نیز بود، در انتظار نوبت خود قرار گیرند. این مرکز در آنزمان دارای ۲۸۸ مشتری بود که ۲۷۸ قلاده سگ، ۸ عدد گربه و دو خرگوش را شامل میشد. صاحبان این حیوانات اغلب هنرمندان معروف، خارجیان مقیم ایران و یا ایرانیانی از طبقات بالا بودند.

همچنین در این محل سگهای ولگردی که دچار سانحه شده و به آنجا میاوردند را نیز تحت معالجه رایگان قرار میدادند. این کلینیک دارای يك سرویس سیار شامل آمبولانسی مجهز به تمام وسایل جراحی بود که در مواقع لزوم بسراغ حیوانات بیمار میرفت.

تعداد مراکز درمانی/زیبائی حیوانات خانگی طی سالهای ۵۰ خورشیدی کم کم در سطح شهر تهران افزایش یافت بطوری که در تاریخ ۱۰/۱۲/۱۳۵۰ اعلام گردید در تهران ۵ کلینیک آرایش سگ و گربه وجود دارد. تا قبل از بروز انقلاب اسلامی در بهمن ماه سال ۱۳۵۷ در تهران ۶ کلینیک دامپزشکی حیوانات خانگی و در هر يك از شهرهای شیراز، اهواز و رضائیه تنها يك مرکز بهداشتی وجود داشت. بگزارش سازمان دامپزشکی کشور تعداد مراجعین روزانه به این مراکز در این زمان در تهران ۳۰ مورد و در شهرهای یاد شده ۷ مورد بوده است.

طی سالهای ۱۳۵۷ الی ۱۳۶۸ بخاطر مسائل انقلاب، مشکلات اقتصادی و نیز جنگ ۸ ساله با عراق، موضوع نگهداری حیوانات در ایران بصورت جدی رکود داشته و تنها در بین طبقه سطح بالای کشور رایج بود. در همین زمان اکثر کلینیکهای دامهای کوچک در سطح کشور تعطیل گردید و تنها در تهران ۲ مرکز دامپزشکی خصوصی و در شیراز يك مرکز فعالیت داشتند. تعداد مشتریان مراجعه کننده به این مراکز باقی مانده نیز به تعداد ۲ الی ۳ مورد در هفته نزول کرده بود.

از اوایل سال ۱۳۷۰ خورشیدی تا به امروز افزایش قابل توجهی در رابطه با تاسیس مراکز بهداشتی حیوانات خانگی در ایران محسوس میشود، که گویا دو عامل کلی در این رابطه تاثیر داشته است: اولاً افتتاح دوره آموزش دامپزشکی دامهای کوچک در دانشگاه تهران و دوماً علاقه روزافزون مردم به نگهداری حیوانات در خانه.

امروزه بیش از ۵۰ مرکز درمانی حیوانات خانگی در تهران و ۶ شهر بزرگ دیگر کشور دائر و فعال میباشند که تعداد مراجعین روزانه به این کلینیک ها حدود ۵ مورد روزانه در تهران و ۳ مورد برای شهرهای دیگر گزارش شده است.

بی شك افزایش کلینیکهای دامپزشکی در ایران طی سالهای اخیر، به ارتقاء سطح دانش عمومی مردم در رابطه با بهداشت حیوانات خانگی و نیز علاقه آنها در راه حیوان دوستی و نگهداری از حیوانات در کنار خود، نقش به سزائی داشته است.

لیست کلینیکهای دامپزشکی حیوانات خانگی در تهران (مهرماه ۱۳۸۳)

نام کلینیک	نام دکتر مسئول	نشانی
کلینیک دامپزشکی آذر	دکتر عادل حقیقی	خیابان ستارخان، نبش کوثر اول پلاک ۲۶ طبقه سوم
کلینیک دامپزشکی آریین	دکتر امیر جمشیدی	یوسف آباد، نبش خیابان شانزدهم - پلاک ۱۵۶
کلینیک دامپزشکی آریین	دکتر علی حسینی	خیابان کلاهدوز، خیابان دروس، کوچه بهیار، پلاک ۳۵
کلینیک دامپزشکی ابوترابیان	دکتر حسین ابوترابیان	سه راه طالقانی، خیابان خواجه نصیر، پلاک ۳۶۰
کلینیک دامپزشکی ارتش		خیابان آذربایجان، اول خیابان دامپزشکی - میدان رشديه
کلینیک دامپزشکی اشکان	دکتر منصور حمزه ای	خیابان میرداماد، تقاطع مدرس، پلاک ۲۷۹
کلینیک دامپزشکی افشین	دکتر امیر هوشنگ	خیابان رودکی، چهار متری، پلاک ۲
کلینیک دامپزشکی اقبال	دکتر منصور اقبالی	چهارراه مولوی، سمت میدان قیام، جنب بانک صادرات، پلاک ۲۸۹، واحد ۲
کلینیک دامپزشکی انجمن حمایت از حیوانات	دکتر آل داود	
کلینیک دامپزشکی ایران	دکتر حسن برکتین	خیابان شریعتی، بالاتر از دوراهی قلعهک - پلاک ۱۵۴۷
کلینیک دامپزشکی ایران مهر	دکتر هما ریاضی	خیابان ولیعصر - روبروی پارک ساعی - کوی تختی، پلاک ۲
کلینیک دامپزشکی ایمان	دکتر سیدامیر خیرخواه	خیابان ولیعصر - دوراهی یوسف آباد، پلاک ۸، طبقه دوم
کلینیک دامپزشکی بهار	دکتر آبتین جنت سرشت	خیابان ستارخان، جنب حبیب الهی، نبش کوچه واریان، پلاک ۳، طبقه سوم
کلینیک دامپزشکی پارس	دکتر مریم حسین آبادی	شهرک ژاندارمری، بلوار مرزداران، البرز چهار، پلاک ۱۳۶۶
کلینیک دامپزشکی پارسا	دکتر فرخ رضا کبیر	سعادت آباد - انتهای سرو شمالی، اول بلوار ۲۴ متری، پلاک ۲
کلینیک دامپزشکی پارسین	دکتر افشین قاسمیان	خیابان شریعتی، بالاتر از پل رومی، کوچه میترا، پلاک ۲۰۰۲
کلینیک دامپزشکی پاستور	دکتر نریمان شیخی	بزرگراه کردستان، بعد از پارک قزل قلعه، نبش خیابان ۱۹، پلاک ۱۰۱
کلینیک دامپزشکی پت کلینیک	دکتر نادر آزادی	خیابان پاسداران، روبروی گلستان هشتم، پلاک ۳۰۸
کلینیک دامپزشکی پردیس	دکتر علیرضا حسین زاده	شهرک غرب، فاز ۵، خیابان سیمای ایران، خیابان ۱۱، گذر اسفند پلاک ۱۸۶۰
کلینیک دامپزشکی پرشیا	دکتر سید قاسم غفاری	گیشا - خیابان هشتم، پلاک ۲۳
کلینیک دامپزشکی توسن	دکتر فریدون فضائلی نژاد	خیابان شریعتی، خیابان دستگردی، نرسیده به نفت شمالی، پلاک ۸۵
کلینیک دامپزشکی تهران	دکتر ابراهیم گرگین	نیاوران - بعد از سه راه یاسر، روبروی گلسنگ، پلاک ۲۷۷
کلینیک دامپزشکی دادپرو	دکتر محمدعلی دادپرو	تهران - تلفن: ۷۵۰۷۵۰۷
کلینیک دامپزشکی دارآباد	دکتر عبدالعلی ملماسی	دارآباد - موزه حیات وحش
کلینیک دامپزشکی دانشکده دامپزشکی		دانشگاه تهران
کلینیک دامپزشکی شایان	دکتر علیرضا صادقی نژاد	زعفرانیه - خیابان مقدس اردبیلی، پلاک ۹۲
کلینیک دامپزشکی شرق	دکتر افشین ستوده	میدان هفت تیر، خیابان بهار شیرازی، کوچه لواسانی، پلاک ۱۱۸
کلینیک دامپزشکی شمیران	دکتر نگار شهربندی	خیابان دربند، خیابان احمدی زمانی، خیابان الفت، پلاک ۱۵
کلینیک دامپزشکی صبا	دکتر فریبرز مالکی	چهارراه مولوی، خ. صاحب جمع، نبش پاساژن، طبقه دوم، پلاک ۳
کلینیک دامپزشکی ظفر	دکتر رضا نیک اختر	بزرگراه رسال، چهارراه سرسبز، روبروی قنادی - پلاک ۸۹۹
کلینیک دامپزشکی غزال	دکتر علی کریمی گودرزی	بزرگراه جلال آل احمد، کوی پروانه، روبروی دانشگاه مدیریت
کلینیک دامپزشکی فاضلی	دکتر امید فاضلی	خیابان شریعتی - خ. شهید میرزاپور، ۱۲ متری ایمان، پلاک ۷
کلینیک دامپزشکی کاسپین	دکتر حمید پور مقیم	خیابان الهیه، مریم شرقی، پلاک ۶۰، طبقه ۳، شماره ۱۱
کلینیک دامپزشکی کمیلی	دکتر هوشنگ کمیلی	خیابان ولیعصر، خیابان شهید مهری، بن بست کمیلی، پلاک ۳۹
کلینیک دامپزشکی لایکا	دکتر حمیدرضا نصیریان جوادی	سعادت آباد، نبش خیابان ۲۵، پلاک ۲۸، ساختمان برنا، واحد ۸

کلینیک دامپزشکی مهرداد	دکتر محمد صادقان شاهی	خیابان آفریقا، کوچه آناهیتا، شماره ۲۷
کلینیک دامپزشکی مینی کلینیک	دکتر نسیم نجل حسن	خیابان پیروزی، کوچه اول نیروی هوایی، پلاک ۱۹۸
کلینیک دامپزشکی نوین	دکتر امیرعباس جعفری	خیابان ولیعصر، چهارراه پارک وی، کوچه نوری، پلاک ۲
کلینیک دامپزشکی وت	دکتر خسرو اسماعیلی	خیابان ستارخان، روبروی کوثر ۳
کلینیک دامپزشکی ونک	دکتر عباس وشگینی	ونک، خیابان شیخ بهائی، جنب بانک تجارت، پلاک ۱۷۱
کلینیک دامپزشکی همشهری	دکتر غلامرضا حیدری عابدی	خیابان طالقانی، بعد از خ. بهار، کوچه آفتاب، کوچه ستاره، پلاک ۲۹
کلینیک دامپزشکی هومن	دکتر هومن ملوک پور	خیابان شریعتی، خیابان الهیه، خیابان خزر، بن بست جهاد، پلاک ۲

لیست کلینیکهای دامپزشکی حیوانات خانگی در اهواز

(۱۳۷۳)

کلینیک دامپزشکی بیمارستان دامپزشکی	دانشگاه شهید چمران اهواز
------------------------------------	--------------------------

منابع:

- هفته نامه سپیدوسباه چاپ تهران، مهرماه ۱۳۴۷
- روزنامه های کیهان، چاپ تهران (سالهای ۱۳۵۰-۱۳۵۷)
- سایت اینترنتی: (www.iransava.com)
- مقاله تحقیقاتی: ك. صادقی، ش. صفی و ز. دانشی در سایت اینترنتی (www.vin.com).

تمامی حقوق برای سایت ایران - زو محفوظ است. © <http://www.iranzoo.cjb.net>